

LUI

Nils Henrik Schager:

– Feldt och Palme missbrukar citat

■ I riksdagens stora löntagarfondsdebatt den 20 december hade jag äran att återropas av såväl statsministern som finansministern. Ingen skall dock tro att det var mina argument i sakfrågan som föranledde dessa herrars uppmärksamhet. Det som gjorde mitt namn matnyttigt var möjligheten att med citatmissbruk från min tid som SAF-tjänsteman få näringslivets fondmotstånd att framstå som oförnuftigt och helt dikterat av konfrontationsbegär.

Kjell-Olof Feldt drar på en artikel i SAF-tidningen (eller Arbetsgivaren, som den då hette) från 1977, där jag med den tidens språkbruk använde ordet löntagarfond i den generella betydelsen "de anställdas organiserade spa-

— Kjell-Olof Feldt som Olof Palme har använt citatmissbruk för att få näringslivets fondmotstånd att framstå som oförnuftigt och helt dikterat av konfrontationsbegär, menar Nils Henrik Schager, vars artiklar i bl a SAF-tidningen har varit särskilt utsatta.

rande i aktiefonder".

Carl Tham var den som först försökte utnyttja denna artikel för tvivelaktiga ändamål. Man låtsades som om jag talat om arbetarrörelsens fondförslag, detta uppenbarligen i syfte att rättfärdiga sitt eget agerande.

Thams inlägg publicerades i Dagens Industri inför valet 1982. Jag dementerade omgående i samma tidning hans vilseledande tolkning av vad jag skrivit. Men vad spelar sådant för roll?

Citatet fick sedan pryda framsidan på en famös skrift från SAP "När SAF, centern och folkpartiet ville ha löntagarfonder...", och ur denna källa öste Kjell-Olof Feldt tacksamt i riksdagens fonddebatt.

Feldts lögn

I allmänhet klarar sig politiker från att direkt ljuga, men frågan är om inte Feldt klev över gränsen när han sa: "I artikeln argumenterar Schager för löntagarfonder i stället för individuellt aktiesparande." Min artikel förordade nämligen ett frivilligt, individuellt aktiesparande, som under sin bindningstid skulle förvaltas i fritt valda aktiefonder. Den minnesgode erinrar sig att mina önskemål tillgodosågs ett år senare genom den första borgerliga regeringens skattefondersparande!

Palme

Medan Kjell-Olof Feldt citerade mig i ett rent politiskt avsnitt av fonddebatten, sökte Olof Palme märkligt nog stödja sig på mig i en diskussion om fondernas ekonomiska verkningar.

Som expert för den numera avsonnade löntagarfondsutredning-

en och sedan som forskare vid Industrins Utredningsinstitut har jag studerat löneökningarnas orsaker och särskilt sambandet mellan löner och vinster.

Nu hävdade Palme och jag – "en direktör på SAF" – funnit att en uppgång i lönsamhet med 2 % leder till en extra löneglidning med 1 %. Därvid citerade han inte mig utan 1981 års LO-SAP-rapport "Arbetarrörelsen och löntagarfonderna". Dess missvisande referat av mina forskningsresultat tog jag omgående avstånd ifrån (i en artikel i Svenska Dagbladet).

Men vad hjälper det?

För den av saken intresserade finns det annars en slutrapport av mig till utredningen från 1982 som ytterligare slår fast det förhållandevis ringa vi vet i den mycket komplicerade frågan om lönebildningen vid enskilda företag: **det går inte att spåra någon effekt av vinsternas storlek på lönerna och vinstsättnings- löst medel att dämpa löneglidningen.** Statsministern kan ju inte ha reda på allt, men hans rådgivare borde ha kommit ihåg att denna kunskap förmedlades till riksdagen av Ulf Adelson och Ola Ullsten i en interpellationsdebatt med Kjell-Olof Feldt den 30 maj 1983!

I god tro?

Till skillnad från Kjell-Olof Feldt talade Olof Palme kanske god tro – det är från den utgångspunkten alltid en fördel att inte veta så mycket. Men det går en linje från Allan Larssons agerande i fondutredningen över LO-SAP-rapporten till Palmes yttrande, där forskningsresultat medvetet har miss- och övertolkats. Det är inte smickrande för ett regeringsparti som vill framstå som värnare av forskningen att visa så litet respekt för dess integritet.

Det stod rätt tidigt klart att det som ger sig in i fonddiskussioner måste lära sig att tåla åtskilligt tydligt även långt efter det att den personliga insatsen är avslutad. Ändå kan frågan ställas – och här tänker jag inte främst på mina egna måttliga påfrestningar – om fondfrågan över huvud taget är något för ärliga personer att befatta sig med.

NILS HENRIK SCHAGER
Industrins utredningsinstitut